

Olutliitto ry
www.olutliitto.fi

18.9.2020

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhdessä laatimassa lakiluonnoksessa ehdotetaan korotuksia alkoholijuomien valmisteveroihin vuoden 2021 alusta. Korotukset kasvattaisivat alkoholiveron tuottoa vuositasolla noin 50 miljoonaa euroa hallitusohjelman mukaisesti.

Suomalaisia oluenkuluttajia ja olutseuroja edustava Olutliitto vastustaa lakiluonnosta kuluttajien etujen vastaisina niiltä osin kuin sen sisältämät alkoholiverojen korotukset koskevat oluita, ja erityisesti enintään 2,8 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä mallasjuomia. Lakiluonnoksessa oluesta tehdään jälleen kohtuuttomasti syntipukki suomalaisten alkoholinkulutuksessa ja alkoholiongelmien aiheuttajana.

Luonnoksessa ehdotetaan, että valmisteverojen korotukset kohdistuvat kaikkiin juomaryhmiin yhtä suurena suhteessa juoman sisältämään alkoholiin. Tämä väite ei pidä paikkaansa, sillä jo lausuntopyynnössä mainitaan, että enintään 2,8-prosenttisen oluen ja etyylialkoholi-veroluokan verotasoihin ehdotetaan muita juomaryhmiä suurempia korotuksia. Tavoite ja suunniteltu toteutus ovat siis lähtökohtaisesti ristiriidassa keskenään.

Suomalaiset suosivat yhä miedompia oluita

Alkoholittomien sekä mietojen (max. 2,8 %) oluiden myynti ja kulutus ovat lähteneet myönteisellä tavalla kasvuun viime vuosien aikana. Eri-ikäiset kuluttajat suosivat niitä erityisesti terveyteen sekä elämäntyyliin ja -tapaan liittyvistä syistä.

Me suomalaiset juomme naapurimaitamme miedompia oluita. Suomessa nautitun oluen keskivahvuus on ollut koko 2010-luvun 4,5–4,6 prosenttia, kun esimerkiksi Ruotsissa olut juodaan keskimäärin 5,5-prosenttisena. VM ja STM toteavat lakiluonnoksessa, että alkoholilain (1102/2017) muutoksen jälkeen oluen keskivahvuus on kasvanut vain aavistuksen. Yksi syy tähän on ollut se, että alkoholittomien ja matala-alkoholisten oluiden kulutus on kääntynyt kasvuun.

Olutmarkkinoilla tuotteiden hinnat ohjaavat kulutusta. Kaavailtu verotason nosto asettaa mietojen oluiden hinnan niin korkealle, että kuluttajan ostokynnys nousee huomattavasti. Laskelmien mukaan tölkki mietoa olutta (2,8 % / 33 cl) maksaa korotuksen jälkeen noin 15 senttiä enemmän kuin nyt, mikä tarkoittaisi jopa 0,45 euron korotusta litrahintaan.

Tällä on merkitystä hintatietoisien kuluttajan valintojen kannalta. Uhkakuvana on, että tämän tuoteryhmän ostaminen hiipuu kokonaan, ja mietoja suosivat kuluttajat siirtyvät takaisin korkeamman alkoholiprosentin oluihin pelkästään hintasyistä.

Kuluttajat ostavat olutta laatu edellä

Erilaisten olutmakujen kirjo on olennainen osa uudistuvaa olutkulttuuria. Kuluttajat ovat oppineet ostamaan oluita kiinnittämällä huomiota maku- ja laatuvaatimuksiin alkoholiprosenttien sijaan.

Oluenvalmistajat ovat vastanneet globaaliin terveyden ja hyvinvoinnin trendeihin tuomalla kuluttajan saataville uusia ja monia erilaisia oluttyylejä edustuvia mietoja ja alkoholittomia tuotteita.

Olutliitto katsoo, että mietojen oluiden huomattava verotason nosto heikentää panimoiden ja juomavalmistajien tuotekehitystä ja halua tuoda uusia tuotteita tähän kategoriaan. Verotason noston myötä tuotteiden kannattavuus niitä tuottaville yrityksille pienenee huomattavasti.

Kaavailtu verotaso myös kaventaisi selvästi kuluttajan valinnanmahdollisuuksia sekä oikeuksia saada maku- ja vahvuuskirjoltaan mahdollisimman moninaisia oluita. Toisin sanoen kauppojen ja ravintoloiden mahdollisuus tilata erilaisia mietoja oluita heikentyy, ja tätä kautta koko tuotekategorian koko pienenee myyntikanavissa ja miedot tuotteet ovat yhä vaikeammin kuluttajan löydettävissä.

Mieto olut ei ole virvoitusjuoma

Ministeriön esitysluonnoksessa alennettujen verokantojen korotusta perustellaan sillä, että tällä hetkellä mietoista juomista maksetaan tietyissä tilanteissa jonkin verran vähemmän alkoholiveroa kuin mehuista ja limonadeista maksetaan virvoitusjuomaveroa, minkä ministeriö katsoo epäkohdaksi.

Olutliitto lähtee siitä, että olutta tulee verottaa oluena eikä virvoitusjuomana. Tähän perustuu myös EU:n ja Suomen alkoholilainsäädäntö, mihin myös viitataan lakiluonnoksen perusteluosassa.

Miedot oluet ovat kuluttajalle monikäyttöisiä ja varsinkin hampaille ne ovat virvoitusjuomia terveellisempiä. Esimerkiksi lageroluiden pH on n. 4, kun virvoitusjuomien ja mehujen pH on n. 3 (*). Olut ei myöskään yleensä sisällä hampaille haitallisia happoja kuten esim. virvoitusjuomat(**).

Mietojen juomien energiapitoisuus on myös kohtuullinen. Enintään 2,8 %:ssa lageroluessa on n. 25–30 kcal / 100 ml ja 5,0 %:ssa lagerissa on noin 45 kcal / 100 ml. Sen sijaan sokeripitoinen virvoitusjuoma sisältää noin 30–45 kcal / 100 ml eli se vastaa energiamäärältään vahvaa olutta (***).

Olutliitto katsoo, että suunnitellun veronkorotuksen myötä kuluttaja valitsee yhä varmemmin oluensa vahvemmista eli enintään 5,5-prosenttisista tuotteista, mikä ei ole kokonaiskulutuksen vähentämisen kannalta tarkasteltuna kansanterveydellisesti perusteltua.

Se ei myöskään hyödytä valtiontaloutta korotuksesta saatavien tulojen jäädessä oletettua pienemmiksi. Näin ollen se ei ole kansantaloudellisesti perusteltua.

Olutliitto edellyttää, että hallitus luopuu suunnitelmista enintään 2,8-prosenttisten oluiden verojen korottamiseksi tai että korotus noudattaa enintään suunniteltua yleistä viiden prosentin tasoa.

Anikó Lehtinen
puheenjohtaja
Olutliitto
Tel: +358 40 7381670
puheenjohtaja@olutliitto.fi

*Lähde: Suurimpien suomalaisten juomavalmistajien tuotesivut, keskiarvo

** Lähde: <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/teemat/terveytta-edistava-ruokavalio/kuluttaja-jamattilaismateriaali/julkaisut/juomilla-on-valia-harkitse-mita-juot.pdf>

*** Lähde: Suurimpien suomalaisten juomavalmistajien tuotesivut, keskiarvo

